

กลไกสู่การเติบโตอย่างยั่งยืนของ เศรษฐกิจไทย: รื้อ โละ ริเริ่ม

สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์
สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ)

www.tdri.or.th

Outline ของการวิจารณ์

1. สรุป “ข้อค้นพบ” ของบทความ
2. วิจารณ์วิธีการศึกษาเพื่อให้ได้มาซึ่ง “ข้อค้นพบ”
3. แลกเปลี่ยนประเด็นข้อเสนอแนะทางนโยบาย และเสนอแนะประเด็นที่ควรศึกษาในอนาคต

www.tdri.or.th

“ข้อค้นพบ” (1)

ระดับมหภาค

- การเติบโตของประเทศไทยจะไม่ยั่งยืน ไม่นำไปสู่การพ้น middle-income trap หากไม่มีการเพิ่ม productivity
- ปัจจัยสำคัญในการเพิ่ม productivity ของระบบเศรษฐกิจคือ การเกิด resource reallocation ไปยังสาขาที่มี productivity สูงกว่าอย่างต่อเนื่อง

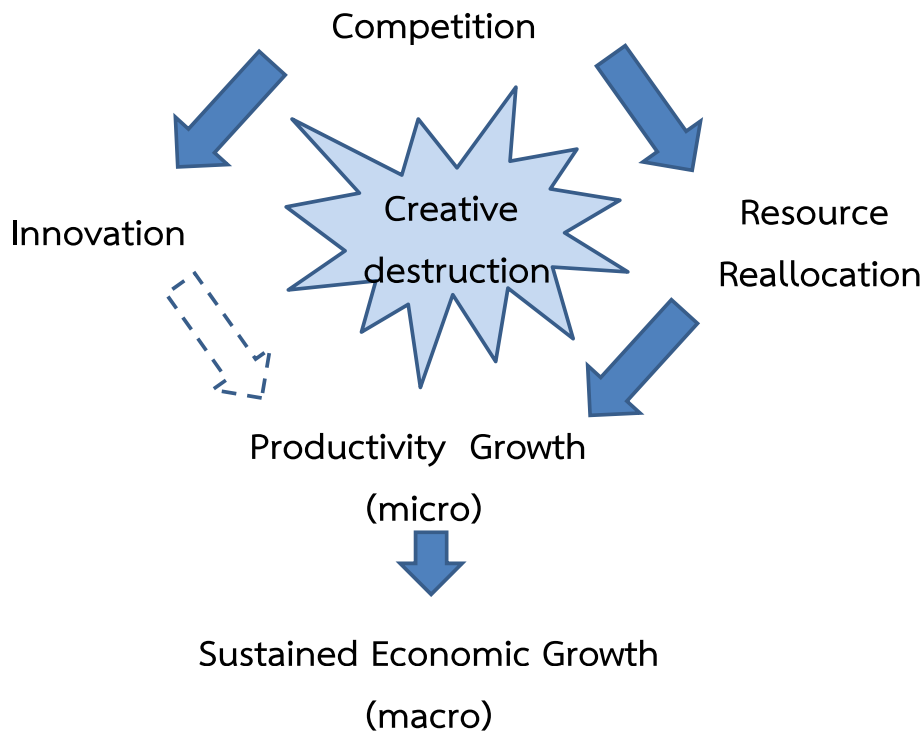
“ข้อค้นพบ” (2)

ระดับจุลภาค

- การแข่งขันทำให้เกิด innovation และอาจทำให้เกิด resource reallocation ที่ดีขึ้น
- resource reallocation (รวมถึง entry และ exit ของธุรกิจ) เป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการสร้าง productivity growth
- มีสาขาการผลิตบางสาขามี resource reallocation ที่สวนทางกับการยกระดับ productivity ของระบบเศรษฐกิจ

สรุป “ข้อค้นพบ”

www.tdri.or.th

ข้อวิจารณ์

- บทความตอบปัญหาที่สำคัญ ซึ่งยังมีการวิจัยน้อยในประเทศไทย
- ผู้เขียนพยายามใช้ข้อมูลชุดต่างๆ เพื่อตอบคำถามในการวิจัย และได้ “ข้อค้นพบ” ต่างๆ ที่น่าสนใจ
- มีปัญหาคำจำกัดความของแนวคิดที่สำคัญ และมีการใช้ตัวแปรไม่ตรงกับชื่อที่เรียก ทำให้ได้ข้อสรุปที่ดีความได้ยาก

www.tdri.or.th

ชุดข้อมูลที่ใช้

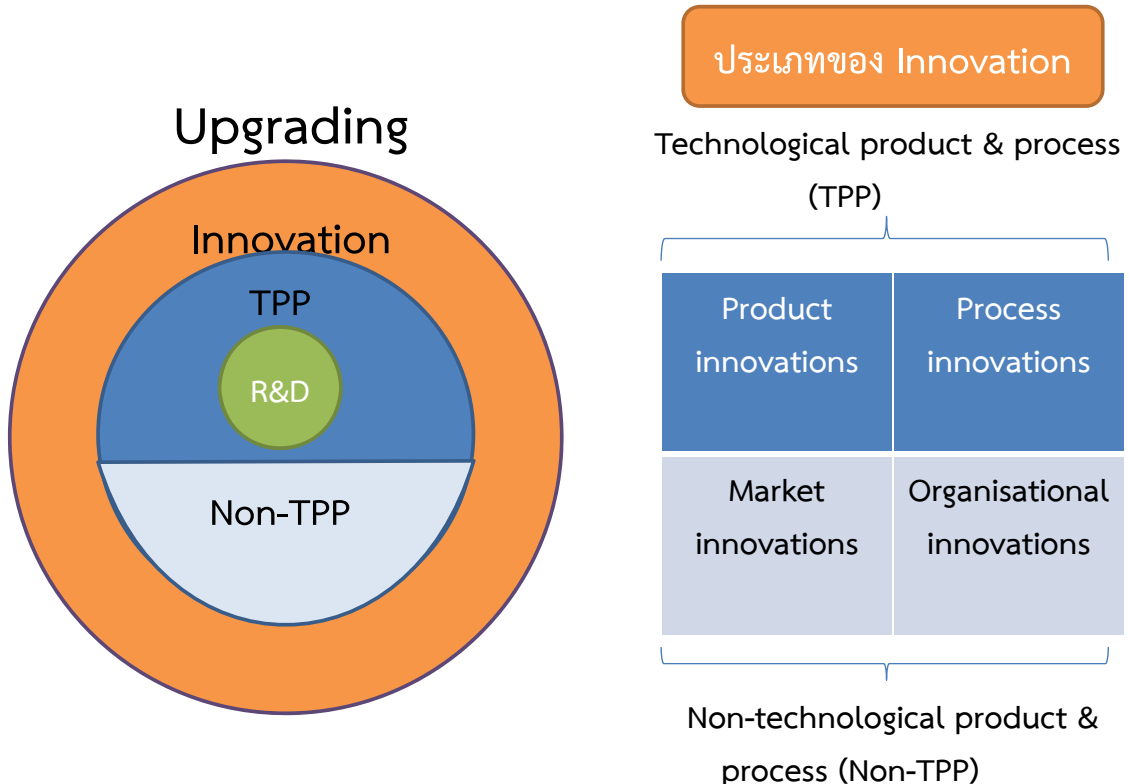
ชุดข้อมูล	ความครอบคลุม	จุดเด่น-จุดด้อยของชุดข้อมูล
PICS (ธนาคารโลก/สถาบันเพิ่มผลผลิต)	อุตสาหกรรมการผลิต + IT	ข้อมูลละเอียดมากแต่เก่า (2007)
OIE (สำนักงานเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม)	อุตสาหกรรมการผลิต	ทันสมัย แต่ครอบคลุมเฉพาะ อุตสาหกรรมการผลิต
CPFS (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า)	บริษัทในทุกสาขา อุตสาหกรรม	ทันสมัย ข้อมูลมาก แต่มีเฉพาะ ข้อมูลทางการเงิน ไม่มีข้อมูล แรงงาน มีปัญหาข้อมูลการเลิก กิจการ (exit) และขาดข้อมูล รัฐวิสาหกิจหลายแห่ง

* มีข้อมูลการสำรวจ innovation ของธุรกิจไทย โดย สวทช. ที่ไม่ได้ถูกใช้ในการศึกษา

www.tdri.or.th

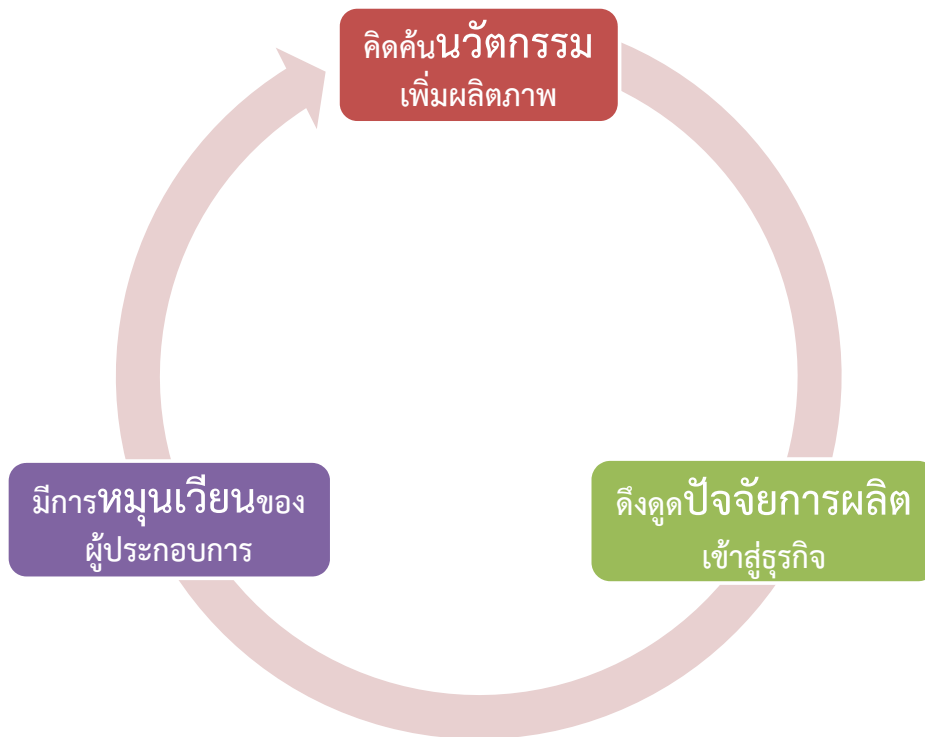
Upgrading and Innovation

www.tdri.or.th

Innovation and Creative Destruction

www.tdri.or.th

Productivity

- โดยทั่วไป

$Productivity = \frac{\text{มูลค่าเพิ่ม}}{\text{ปัจจัยการผลิต (ทุนและแรงงาน)}}$

- การวิเคราะห์ entry และ exit ในบทความ

$Productivity = \frac{\text{ยอดขาย}}{\text{ทรัพย์สิน}}$

Productivity ไม่เชื่อมโยงกับ มูลค่าเพิ่ม

(ธุรกิจของตัวเครื่องบินมียอดขายมาก ใช้ทรัพย์สินน้อย จะมี productivity สูง ทั้งที่มูลค่าเพิ่มน้อยมาก)

www.tdri.or.th

Competition

- Competition ถูกวัดจากการกระจุกตัวของรายได้ของธุรกิจ ในอุตสาหกรรม
- Competition ถูกวัดจากความใกล้เคียงของ productivity ของธุรกิจ ในอุตสาหกรรมเดียวกัน
- ไม่ควรวัดการแข่งขันในลักษณะนี้
 - ละเลยการแข่งขันกับสินค้าอุตสาหกรรมในตลาดโลก
 - การแบ่งอุตสาหกรรมตาม ISIC code (2-3 digit) ไม่แยกต้นน้ำ-กลางน้ำ-ปลายน้ำ ออกจากกันดีพอ และไม่แยกความแตกต่างของสินค้า
 - อุตสาหกรรมที่กระจุกตัวมากอาจแข่งขันสูง (Apple และ Samsung)

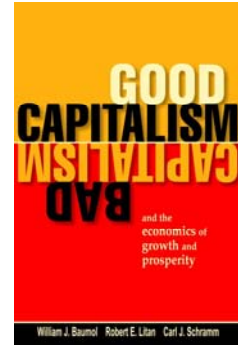
นโยบายเชิงนโยบาย - บทบาทของรัฐ

- นโยบายของรัฐ เช่น การแทรกแซงตลาดสินค้าเกษตร และนโยบายค่าแรงขั้นต่ำเท่ากันทั่วประเทศ อาจส่งผลด้านลบต่อ resource allocation
- กิจการของรัฐ โดยเฉพาะรัฐวิสาหกิจ อาจส่งผลด้านลบต่อ resource allocation เพราะยากที่จะถูกปิดกิจการ แม้ขาดทุน
- สถาบันการเงินของรัฐ (SFI) อาจจัดสรรสินเชื่อให้แก่กิจการโดยไม่สอดคล้องกับ productivity
- กฎระเบียบของรัฐในบางด้าน และการไม่บังคับใช้กฎหมายแข่งขันทางการค้า มีผลในการจำกัดการแข่งขันในหลายสาขา

นัยเชิงนโยบาย - ทุนนิยม 4 แบบ

1. ทุนนิยมโดยรัฐ (State-guided capitalism)
2. ทุนนิยมเส้นสาย (Oligarchic capitalism)
3. ทุนนิยมบริษัทใหญ่ (Big-firm capitalism)
4. ทุนนิยมผู้ประกอบการ (Entrepreneurial capitalism)
 - ทุนนิยมโดยรัฐ และทุนนิยมเส้นสาย มักขัดขวางการพัฒนาในระยะยาว (Bad capitalism)
 - Good Capitalism ต้องมีส่วนผสมของทุนนิยมบริษัทใหญ่ และทุนนิยมผู้ประกอบการ

นัยเชิงนโยบาย – สู่ Good Capitalism

- สร้างสภาพแวดล้อมที่ง่ายต่อการเริ่มและเลิกธุรกิจ
- มีระบบการเงินซึ่งเอื้อต่อการจัดสรรทรัพยากรที่ดี
- กฎกติกาของสังคมให้รางวัลแก่ กิจกรรมที่ socially productive และลดแรงจูงใจของกิจกรรมที่ unproductive และ destructive
- ควรกระตุ้นการแข่งขันโดย
 - เปิดกว้างต่อการค้า และการลงทุน
 - บังคับใช้กฎหมายแข่งขันทางการค้า เพื่อป้องกันการผูกขาด

โจทย์วิจัยในอนาคต (1)

- เศรษฐกิจไทยเป็นเศรษฐกิจขนาดเล็ก จำเป็นต้องเป็นเศรษฐกิจแบบเปิด
 - ควรวิเคราะห์ความแตกต่างของกิจการใน tradable (สินค้าและบริการบางประเภท) และ non-tradable sector ในด้าน productivity ความง่ายของ entry และ exit และ resource allocation
- ควรวิเคราะห์บทบาทของกิจการของรัฐ (รัฐวิสาหกิจและ SFI) ต่อ productivity ของเศรษฐกิจไทย

โจทย์วิจัยในอนาคต (2)

- การเติบโตต่อเนื่องอย่างยั่งยืนจนหลุดพ้นจาก middle-income trap ต้องการมากกว่า flexible factor movement และ resource reallocation
- Upgrading ยากกว่า Structural change (diversification)
 - การลงทุนวิจัยและพัฒนาที่สามารถ commercialize ได้
 - การฝึกฝีมือแรงงาน
 - ความสามารถของรัฐในการแก้ไขความล้มเหลวในการประสานความร่วมมือ (coordination failure) ในการทำ upgrading